

აკაკი ბაკურაძე
ნაირა ვირსალაძე

ოჯახის შიმშილსა და მისი სიმბოციის ქრისტიანული
სწავლების საკითხისათვის

ს
ო
ც
ი
ა
ლ
ე
ს
ა
კ
ა
კ
ი
ბ
ა
კ
უ
რ
ა
ძ
ე
ნ
ა
ი
რ
ა
ვ
ი
რ
ს
ა
ლ
ა
ძ
ე

მძიმე სოციალურ-ეკონომიკურმა და შიდა პო-
ლიტიკურმა სიტუაციამ აქტიურ სახელმწიფოებრივ
ღონეზე ვეღარ დააყენა ქართველი ერის გამრავლების
საკითხი. ამას თან დაერთო უაღრესად სპეციფიკურ-
დემოგრაფიული მახასიათებელი პირობები. ჩატა-
რებულმა გამოკვლევებმა დაადასტურა პრობლემის,
არა მარტო ისტორიულ წარსულში უკვე ჩა-
მოყალიბებულ მოვლენათა და პროცესთა გაშუქების,
არამედ ჩვენს სინამდვილეში (აწმყოში) ადამიანთა მზარ-
დი, განვითარებადი მიზნების, ინტერესებისა და მის-
წარაფებების, მთლიანობაში პრობლემის დემოგრა-
ფიული და სოციალური შესწავლის აუცილებლობა.
ეკლესიის პროცესში კი საწყისად მაინც ოჯახის სიმბოლო
წარმოგვიდგება, რადგანაც მისმა შინაარსმა იტვირთა
დღემდე და განაგრძობს კიდევ თაობათა შეცვლის,
განახლებისა და დაგროვილი ყოფითი, თუ სულიერი
ღირებულებების გადაცემას ერთი თაობიდან მეორე-
ზე.

განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება დემოგ-
რაფიული პოლიტიკის გატარებასა და რაც უფრო
პროდუქტიული იქნება ის, მით უფრო შეიქმნება
ქორწინების, კიდევ ახალი ოჯახების შექმნის ყველა
წინა პირობა. ცნობილია, რომ საზოგადოების ჯანსაღ
განვითარებაზე ზრუნავს სახელმწიფო და თითოეუ-
ლი ადამიანი ინდივიდუალურად. ამ ეტაპზე, სავალა-
ლო სიტუაციიდან გამოსვლისათვის, ერის გამრავლების
საკითხის სწრაფად გადაწყვეტისათვის და ა.შ. უნდა
წარმოჩინდეს ცალკეულ პიროვნებათა და ინტერესება,
რამეთუ "...რას ითხოვს კაცი? შთამომავლობას ღვთისა-
გან..." (მალაქ, 2.15). ჩვენი პატრიოტიზმი უნდა გამოჩ-
ნდეს სწორედ ახალ-ახალი მტკიცე ოჯახების შექმნით
და მამულიშვილური ვალიც ძირითადად იქნება მოხდი-
ლი.

ამ მიმართულებით საუკეთესო გზა ქრისტიანულ-
ზნეობრივი ღირებულებების წინ წამოწევაა, რაც
მეცნიერულ კვლევასთან ერთად შექმნის უამრავ წინა
პირობას მისი სწრაფად და დადებითად გადაწყვეტის
საქმეში. საქართველოში ქორწინებისა და განქორწი-
ნების დინამიკურ ანალიზზე დაყრდნობით, აუცი-
ლებელია გავანალიზოთ მისი მზარდი და კლებადი
ხასიათი, ტენდენციები და წარმოვაროთ მათზე მომქმე-
დი ძირითადი ფაქტორები. მანამდე აუცილებლად
მიგვაჩნია ამ პროცესების ისტორიულ ხასიათში გარკვე-
ვა, რაც სასიკეთოდ წარმოჩნდება თანამედროვე მძიმე
დემოგრაფიული სურათისათვის და იგი, შესაბამისად,
გასათვალისწინებელია. ჩვენი აზრით აქ მნიშვნელო-

ვან როლს ასრულებს დასახელებული პრო-
ცესების რეგისტრაცია.

ქორწინებისა და განქორწინებების რე-
გისტრაციის წესის ისტორიული წარსულის
შედეგების დანერგვა აწმყოში აღმოჩნდება ბევ-
რად მომგებიანი. ასე მაგალითად, რუსეთის
ანექსიამდე იგი რეგისტრირდებოდა ეკლესია-
ში მღვდლის დამოწმებით. ჩვენს პირობებში
მმაჩის ბიუროების ქორწინებისა და ეკლესი-
ის ჯგრისწერის მოწმობების (სხვა აღმსა-
რებლობის შემთხვევაში გაითვალისწინება
შესაბამისი დოკუმენტები) მოწეს-რიგებულ
გაცემაზე გადაწყვეტილების მიღება, სახელ-
მწიფოსა და ეკლესიის შეთანხმებით, ორივე
მხრიდან შედეგიანი იქნება (აქვე იგულისხმება
განქორწინებების რეგისტრაცია).

ქორწინებისა და განქორწინების სისშირე-
ზე მომქმედი ძირითადი ფაქტორი უმუშევ-
რობა და მძიმე მატერიალური მდგომარეობაა.
უნდა იქნეს შესწავლილი არა მარტო ცალ-
კეული ოჯახის მოთხოვნილებათა დაკმაყოფი-
ლების, ერთიანი ბიუჯეტის შექმნის აუცი-
ლებლობა და მისი რაოდენობრივი ზომის
ზუსტი განსაღვრა, არამედ ერთი შინა მეურ-
ნეობის (ოჯახური) და საშუალოდ ერთ სულ
მოსახლეზე შემოსავლებისა და ხარჯებს შო-
რის სტუქტურული და კორელაციურ-რეგ-
რესიული ანალიზი, როგორც ქალაქის, ისე
სასოფლო დასახლებების პირობებში.

პირველი ქორწინების საშუალო ასაკის მაღალი
დონე (ვაჟებისათვის - 40წ. და ქალებისათვის - 31წ.)
აშკარად საშიში მოვლენაა მოსალოდნელი სიცოცხლის
საშუალო ხანგრძლივობასთან (≈72,2წ., ამასთან
ვაჟებისათვის - ≈68,8წ. და ქალებისათვის - ≈75,3წ.;
წარმოდგენილი მაჩვენებლები გაანგარიშებულია 2002
წლისათვის. ალბათ, აქაც უნდა გავითვალისწინოთ,
რომ საერთო ოჯახური ურთიერთობა მათ დიდი
ხნით ადრე ჰქონდათ, მაგრამ დააფიქსირეს იგი გვი-
ან. ამასთან, შესაძლებელია, რომ მათ მაშინ ჯვარი ჰ
ქონდათ კიდევ დაწერილი და ა.შ.) შედარებით. ამ
საშუალო მაჩვენებლის შემცირება, ცნობილ სოცი-
ოლოგთა და დემოგრაფთა დასკვნით, მრავალშვი-
ლიანობისაკენ გადადგმული დიდი ნაბიჯია. წინასწა-
რი გამოთვლებით, ქორწინების რეგისტრაციის "მო-
წესრიგების" ეს ხერხი შემცირებს საწყის ეტაპზე
პირველი ქორწინების საშუალო

ასაკს ვაჟებისათვის 30 წლამდე, ხოლო ქალებისათვის - 25 წლამდე და უფრო რეალურს გახდის მას.

შესაძლებელია გამოვიყენოთ, შედარება ზოგიერთი ბიბლიური გმირების ისტორიიდან. მაგალითად, ისააკისათვის იგი შეადგენდა 40 წელს (რამდენადაც მამამთავრად იწოდებოდა, ამიტომ ბუნებრივია, რომ მისი შთამომავალნი უმეტეს შემთხვევაში მიბაძვდნენ მის ასეთ ქმედებას იმ ეპოქაში. ეს მაშინ, როცა სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლიობა ბევრჯერ მეტი იყო, ვიდრე ახლა და, ამდენად, ეს ნაბიჯი გამართლებული იყო. უნდა აღინიშნოს ასევე, რომ აშკარად სადაო რჩება მოცემული პერიოდისათვის (ეპოქისათვის) აქამდე სამეცნიერო ლიტერატურაში დამკვიდრებული სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლიობის ძალზედ დაბალი ზომა. კერძოდ, საწინააღმდეგოდ მეტყველებს შემდეგი: "თქვა უფალმა ღმერთმა: არ დარჩება ჩემი სული ადამიანში საუკუნოდ, რადგან ხორცია იგი. იყოს ხანი ასოცი წელი" (დაბ. 6,3). ასევეა წმ. წერილების სხვა ადგილებზეც, და, ამდენად, მიუღებლად ჩანს ასეთი კლება).

"აკურთხა ღმერთმა ისინი და უთხრა: ინაყოფეთ და იმრავლეთ, აავსეთ დედამიწა და დაეუფლეთ მას..." (დაბ. 1,28). ადამისა და ევას სახით იკურთხა პირველი ოჯახი მიწაზე, ანუ ვაჟისა და ქალის შეუღლება ეკლესიისა და ქრისტეს სულიერი კავშირის სახით. ქორწინებით წყილი ნებართვას იღებს ღვთისაგან, რომ მოეცეს წყალობა ურთიერთდახმარებისა და ერთსულოვნებისათვის, დაელოცოს შვილთა დაბადება (შვილიერება) და მათი ქრისტიანულად

აღზრდა. ქორწინება ავალდებულებს ქმარს თავგანწირვით შეიყვაროს ცოლი, ასევე ცოლსაც - სიყვარულით მორჩილებდეს მას. საერთო ჯამში, შეინარჩუნონ ერთმანეთის სიყვარული და მოკრძალება, ერთგულება და ნდობა.

ქორწინებისა და განქორწინების მოვლენის ზნეობრივი შინაარსის ქრისტიანული სწავლების გამოყენება, მხოლოდ სასიკეთოდ შეცვლის თანამედროვე, ამ მხრივ არასასურველ სურათს. წმ. პავლე მოციქული პირდაპირ ავალდებულებს მეუღლეებს: "ურთიერთარს სიმძიმე იტვირთეთ და ესრეთ აღასრულეთ მჭული იგი ქრისტესი (გალატ. 6,2)", "პატიოსან არს ქორწილი ყოვლითვე და საწოლი შეუგინებელ" (ებრ. 13,4), ან კიდევ "არა იმრუშო" (მე-7 ცნება) და ა. შ.

კეთილმორწმუნე ქრისტიანული ოჯახი ხომ საზოგადოებრივი კეთილდღეობის საფუძველი და წყაროა განქორწინების განზრახვაც, კი ღვთის რისხვას იმსახურებს, რამეთუ, "... ვინც ღმერთმა შეაერთა, დაუკაცი ნუ დაამორებს მათ" (მათე. 19,6), სხვაგან - "ქორწინებულთა მათ ვამცნობ არა მე, არამედ უფალი: ცოლსა ქმრისაგან არა განშორებდალ..., და ქმარი ცოლსა ნუ დაუტევეს" (კორ. 7,10-11). ამასთან, ახალ მარტოხელა ოჯახების სიმძიმე კიდევ უფრო მტკივნეულად დააწვება საზოგადოებას, ქვეყნის ეკონომიკას და ისედაც გაჭირვებაში მყოფ ქართველ ერს. ცალკეული ოჯახური იდილია ხომ ქვეყნის აღმშენებლობის საწყისია. ამის საფუძველი კი მეუღლეების ქრისტიანული და, ზოგადად, "ეკლესიური" ცხოვრების წესია.

ლიტერატურა და წყაროები:

1. ბიბლია, საქართველოს საპატრიარქოს გამომცემლობა, თბ., 1989 წ.
2. პავლე მოციქული, საქართველოს მოსახლეობის აღწარმოების საკითხები, "მეცნიერება", თბ., 1973 წ.
3. პავლე მოციქული, მოსახლეობა, ოჯახი, შვილიანობა, "მეცნიერება", თბ., 1985 წ.
4. ა. თოთაძე, საქართველოს დემოგრაფიული პორტრეტი, "სამშობლო", თბ., 1993 წ.
5. რა გზა ავირჩიოთ? ქალწულებს. ბერმონაზვნობა. ქორწინება; ნუგეშისცემა დაქვრივებულთ., 1999 წ.
6. საქართველოს სტატისტიკური წელიწდეული, თბ., 1999 წ.
7. გ. შიხაშვილი, უწმინდესი და უნეტარესი, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II სოციალურ-ეკონომიკური საკითხების შესახებ (1977-2004 წწ), თბ., 2004 წ.
8. წმ. იოანე ოქროპირი, ქრისტიანული ქორწინება და ცოლქმრობა, თბ., 1999 წ.
9. ა. ილიაშენკო, როგორ მოვიპოვოდ ოჯახური ბედნიერება, თბ., 2002 წ.
10. ლაზარეს აღდგინება, ტ. 5, თბ., 1989 წ.
11. ლაზარეს აღდგინება, ტ. 13-14, თბ., 2000 წ.
12. Закон Божий, Издание Николо-Боловского монастыря, М., 1989 г.
13. Толковая Библия, Под ред. проф. Лапухина .,т.1, С-6г, 1903-1905 гг.
14. Толковая Библия, Под ред. проф. Лапухина .,т.2, С-6г, 1905-1907 гг.
15. Толковая Библия, Под ред. проф. Лапухина .,т.3, С-6г, 1908-1911 гг.